

แผนการจัดการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

รายวิชา ศ๒๑๑๐๑ ดนตรี-นาฏศิลป์

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ การปฏิบัติเครื่องดนตรีและศัพท์สังคีต

แผนการเรียนรู้ที่ ๒๑ การปฏิบัติเครื่องดนตรีไทย (ขลุ่ยเพียงออ)

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ภาคเรียนที่ ๑

เวลา ๕ ชั่วโมง

เวลา ๑ ชั่วโมง

๑. มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด

มาตรฐานที่ ศ ๒.๑

เข้าใจและแสดงออกทางดนตรีอย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์คุณค่า ดนตรี ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดต่อดนตรีอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

ตัวชี้วัดระหว่างทาง

ศ.๒.๑ ม.๑/๕ แสดงความคิดเห็นที่มีต่ออารมณ์ของบทเพลงที่มีความเร็วของ จังหวะ และความดัง-เบาแตกต่างกัน

ศ.๒.๑ ม.๑/๗ นำเสนอตัวอย่างเพลงที่ตนเองชื่นชอบ และอธิบาย ลักษณะเด่นที่ทำให้งานนั้นน่าชื่นชม

ตัวชี้วัดปลายทาง

ศ.๒.๑ ม.๑/๓ ร้องเพลงและใช้เครื่องดนตรีบรรเลงประกอบการร้องเพลงด้วย บทเพลงที่หลากหลายรูปแบบ

๒. สาระสำคัญ

ขลุ่ยเพียงออ เป็นเครื่องดนตรีไทยที่ได้รับความนิยมมากที่สุดชนิดหนึ่ง เนื่องจากมีเสียงที่มีความไพเราะมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว นอกจากนี้ยังเป็นเครื่องดนตรีที่มีขนาดเล็ก พกพาสะดวก และเอื้อต่อกลวิธีการบรรเลงที่หลากหลาย สามารถต่อยอดไปสู่การบรรเลงในหลาย ๆ ลักษณะ เช่น บรรเลงร่วมกับวงดนตรีลูกทุ่ง วงดนตรีสากล วงดนตรีร่วมสมัย ฯลฯ

๓. เป้าหมายการเรียนรู้

ความรู้/ความเข้าใจ (K)	ทักษะ/กระบวนการ (P)	เจตคติ (A)	คุณลักษณะอันพึงประสงค์	สมรรถนะสำคัญ
รู้และเข้าใจวิธีการปฏิบัติขลุ่ยเพียงออ	สามารถปฏิบัติทักษะการบรรเลงขลุ่ยเพียงออขั้นพื้นฐานได้ถูกต้อง	ให้ความสำคัญต่อการฝึกฝนทักษะพื้นฐานการบรรเลงขลุ่ยเพียงออ	๑. มีวินัย ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. มุ่งมั่นในการทำงาน ๔. รักความเป็นไทย	๑. ความสามารถในการสื่อสาร ๒. ความสามารถในการคิด

ความรู้/ความเข้าใจ (K)	ทักษะ/กระบวนการ (P)	เจตคติ (A)	คุณลักษณะอันพึงประสงค์	สมรรถนะสำคัญ
				๓. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

๔. สารการเรียนรู้

๑. การปฏิบัติขลุ่ยเพียงออ

๕. แนวทางการบูรณาการเรียนรู้

๑. กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา เรื่อง การเคลื่อนไหวนิ้วมือ, หลักการบังคับลมหายใจ

๖. การเตรียมตัวของผู้สอน

๑. ศึกษาตัวชี้วัด และสาระการเรียนรู้หลักสูตรแกนกลางฯ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ
๒. กำหนดเป้าหมายการเรียนรู้
๓. ศึกษาเนื้อหาสาระเรื่อง การปฏิบัติเครื่องดนตรีไทย (ขลุ่ยเพียงออ) ในหนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานดนตรี นาฏศิลป์ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ หน้าที่ ๑๑๒ - ๑๑๔ ของบริษัท สำนักพิมพ์เอมพันธ์ จำกัด
๔. วางแผนการจัดการเรียนการสอน และจัดเตรียมสื่อการสอน

๗. สื่อและนวัตกรรม

๑. หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน ดนตรี นาฏศิลป์ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ของบริษัท สำนักพิมพ์เอมพันธ์ จำกัด
๒. โปรแกรมนำเสนอ (PowerPoint) เรื่อง การปฏิบัติเครื่องดนตรีไทย (ขลุ่ยเพียงออ)
๓. เครื่องดนตรีไทย (ขลุ่ยเพียงออ)
๔. รูปภาพส่วนประกอบเครื่องดนตรี (ขลุ่ยเพียงออ)
๕. ใบงาน เรื่อง การปฏิบัติเครื่องดนตรีไทย (ขลุ่ยเพียงออ) ๑

๘. กิจกรรมการเรียนรู้

กิจกรรมการเรียนรู้ใช้วิธีการบรรยายและการสาธิต

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๑๐ นาที)

๑. ครูชี้แจงจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ
๒. ครูใช้คำถามกระตุ้นความคิดนักเรียน
 - เครื่องดนตรีมีหลายประเภท ซึ่งแต่ละประเภทก็จะมีวิธีการบรรเลงให้เกิดความไพเราะที่แตกต่างกันไป นักเรียนคิดว่าสิ่งสำคัญในการฝึกปฏิบัติเครื่องดนตรีให้เกิดความชำนาญและบรรเลงให้ไพเราะได้คืออะไร (แนวคำตอบ: การฝึกฝนเครื่องดนตรีให้เก่งและไพเราะนั้นไม่มีทางลัด ต้องอาศัยความอดทน วินัย และการฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอ)

๓. ครูบรรเลงขลุ่ยเพียงออด้วยบทเพลงสั้น ๆ (เช่น เพลงค่างควากินกล้วย) เพื่อให้นักเรียนเกิดความสนใจ และเกิดความคุ้นเคยกับเสียงของขลุ่ยเพียงออ
๔. ครูตรวจสอบความพร้อมของอุปกรณ์การเรียน (ขลุ่ยเพียงออ) และแจกให้นักเรียนแต่ละคนได้ใช้ในระหว่างคาบเรียน

ขั้นสอน (๓๐ นาที)

๖. ครูเปิดโปรแกรมนำเสนอ (PowerPoint) เรื่อง การปฏิบัติเครื่องดนตรีไทย (ขลุ่ยเพียงออ) และใช้รูปภาพขลุ่ยเพียงออประกอบบรรยายข้อมูลเบื้องต้นของขลุ่ยเพียงออ ได้แก่ ความเป็นมา ลักษณะ และส่วนประกอบต่าง ๆ ของขลุ่ยเพียงออ
 - ขลุ่ยเพียงออเป็นเครื่องดนตรีไทยชนิดหนึ่ง ทำจากไม้รวกปล้องยาวๆ ด้านหน้าเจาะรูเรียงกันสำหรับปิดเปิดเพื่อเปลี่ยนเสียง
 - ตรงที่เป่าไม่มีลิ้น แต่มีดากซึ่งทำด้วยไม้อุตสาหเป็นท่อนกลมๆ ยาวประมาณ ๒ นิ้ว สอดลงไปอุดที่ปากของขลุ่ย
 - บากด้านหนึ่งของดากเป็นช่องสี่เหลี่ยมเล็กๆ เรียกว่า ปากนกแก้ว เพื่อให้ลมส่วนหนึ่งผ่านเข้าออกทำให้เกิดเสียงขลุ่ย
 - ลมอีกส่วนจะวิ่งเข้าไปปลายขลุ่ยประกอบกับนิ้วที่ปิดเปิดบังคับเสียงเกิดเป็นเสียงสูงต่ำตามต้องการ
 - ใต้ปากนกแก้วลงมาเจาะ ๑ รู เรียกว่า รูนิ้วค้ำ เวลาเป่าต้องใช้หัวแม่มือค้ำปิดเปิดที่รูนี้
 - บางเลาด้านขวาเจาะเป็นรูเยื่อ ปลายเลาขลุ่ยมีรู ๔ รู เจาะตรงกันข้ามแต่เหลื่อมกันเล็กน้อย ใช้สำหรับร้อยเชือกแขวนเก็บหรือคล้องมือจึงเรียกว่า รูร้อยเชือก
 - รวมขลุ่ยเลาหนึ่งมี ๑๔ รู ด้วยกัน
๖. ให้นักเรียนซักถามข้อสงสัย
๓. ครูตอบข้อซักถามของนักเรียน จากนั้นครูอธิบายพร้อมสาธิตท่าทางการบรรเลงขลุ่ยเพียงออที่ถูกต้อง ได้แก่ ท่านั่ง การจับ การวางนิ้ว และการวางปาก โดยนักเรียนปฏิบัติไปที่ละขั้นตอน
๔. นักเรียนปฏิบัติท่าทางการบรรเลงขลุ่ยเพียงออพร้อมกัน
๕. ครูสาธิตวิธีการเป่าระดับเสียงต่าง ๆ (โน้ต) ของขลุ่ยเพียงออ โดยเริ่มจากโน้ตมือบน ได้แก่ เสียง ซอล ลา ที โด(สูง) แล้วจึงตามด้วยโน้ตมือล่าง ได้แก่ ฟา มี เร โด ทั้งนี้ให้นักเรียนเป่าตามไปที่ละระดับเสียง
๖. ให้นักเรียนแบ่งเป็น ๕ กลุ่ม กลุ่มละเท่า ๆ กัน เพื่อฝึกซ้อมการเป่าระดับเสียงต่าง ๆ ของขลุ่ยเพียงออ โดยครูคอยสังเกตและให้คำแนะนำในการฝึกซ้อมของนักเรียน
๗. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเป่าระดับเสียงต่าง ๆ โดยครูสังเกต และบันทึกผลการปฏิบัติของนักเรียนแต่ละกลุ่ม

ขั้นสรุป (๑๐ นาที)

๑. ครูเน้นย้ำถึงความสำคัญของการฝึกซ้อม การบรรเลงขลุ่ยเพียงอออย่างสม่ำเสมอ พร้อมทั้งแนะนำวิธีการดูแลรักษาเครื่องดนตรี (ขลุ่ยเพียงออ) ให้แก่นักเรียน
๒. ครูแจกใบงานเรื่อง การปฏิบัติเครื่องดนตรีไทย (ขลุ่ยเพียงออ) ๑ ให้นักเรียนนำกลับไปทำที่บ้าน และนำมาส่งในชั่วโมงเรียนถัดไป
๓. ให้นักเรียนเตรียมขลุ่ยเพียงออของตนเองมาในชั่วโมงหน้า พร้อมกับฝึกซ้อมการเป่าไล่เสียงจากเสียง โด เสียงต่ำ ไปจนถึงเสียงโด เสียงสูง

๙. การวัดและประเมินผล

เป้าหมายการเรียนรู้	ภาระงาน/ชิ้นงาน	เครื่องมือ	วิธีวัดผล	เกณฑ์การประเมิน
ความรู้ ความเข้าใจ (K)	การปฏิบัติเครื่องดนตรีไทย (ขลุ่ยเพียงออ) ๑	แบบประเมินใบงานเรื่อง การปฏิบัติเครื่องดนตรีไทย (ขลุ่ยเพียงออ) ๑	ประเมินจากใบงานเรื่อง การปฏิบัติเครื่องดนตรีไทย (ขลุ่ยเพียงออ) ๑	ผ่านเกณฑ์การประเมินที่ระดับคุณภาพดีขึ้นไป
ทักษะ/กระบวนการ (P)	ปฏิบัติทักษะการบรรเลงขลุ่ยเพียงออขั้นพื้นฐาน	แบบสังเกตการปฏิบัติทักษะการบรรเลงขลุ่ยเพียงออขั้นพื้นฐานของนักเรียน	ประเมินจากการฝึกปฏิบัติทักษะการบรรเลงขลุ่ยเพียงออ	ผ่านเกณฑ์การประเมินที่ระดับคุณภาพดีขึ้นไป
เจตคติ (A)	ให้ความสำคัญต่อการฝึกฝนทักษะพื้นฐานการบรรเลงขลุ่ยเพียงออ	แบบสังเกตการปฏิบัติทักษะการบรรเลงขลุ่ยเพียงออขั้นพื้นฐานของนักเรียน	ประเมินจากการฝึกปฏิบัติทักษะการบรรเลงขลุ่ยเพียงออ	ผ่านเกณฑ์การประเมินที่ระดับคุณภาพปานกลางขึ้นไป
คุณลักษณะอันพึงประสงค์	พฤติกรรมในชั้นเรียน	๑. แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้านมีวินัย ๒. แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้านใฝ่เรียนรู้ ๓. แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้านมุ่งมั่นในการทำงาน ๔. แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้านรักความเป็นไทย	สังเกตพฤติกรรมในชั้นเรียน	ผ่านเกณฑ์การประเมินที่ระดับคะแนนผ่าน (๑) ขึ้นไป
สมรรถนะที่สำคัญ	พฤติกรรมในชั้นเรียน	๑. แบบประเมินสมรรถนะที่สำคัญ	สังเกตพฤติกรรมในชั้นเรียน	ผ่านเกณฑ์การประเมินที่ระดับ

เป้าหมาย การเรียนรู้	ภาระงาน/ชิ้นงาน	เครื่องมือ	วิธีวัดผล	เกณฑ์การ ประเมิน
		ด้านความสามารถ ในการสื่อสาร ๒. แบบประเมิน สมรรถนะที่สำคัญ ด้านความสามารถ ในการคิด ๓. แบบประเมิน สมรรถนะที่สำคัญ ด้านความสามารถ ในการใช้ทักษะชีวิต		คะแนนผ่าน (๑) ขึ้นไป

ใบงานเรื่อง การปฏิบัติเครื่องดนตรีไทย (ขลุ่ยเพียงออ) ๑

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

คำชี้แจง

ให้นักเรียนเติมข้อความและตอบคำถามเหล่านี้ให้สมบูรณ์

๑. ส่วนนี้เรียกว่า.....

๒. ส่วนนี้เรียกว่า.....

๓. ส่วนนี้เรียกว่า.....

๔. ให้นักเรียนบอกวิธีนั่งบรรเลงขลุ่ยเพียงอออย่างถูกต้อง

.....

.....

.....

๕. ขลุ่ยเพียงออเป็นเครื่องดนตรีที่นิยมใช้บรรเลงในวงดนตรีไทยใดบ้าง

.....

.....

(เฉลย) ใบงานเรื่อง การปฏิบัติเครื่องดนตรีไทย (ขลุ่ยเพียงออ) ๑

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

คำชี้แจง

ให้นักเรียนเติมข้อความและตอบคำถามเหล่านี้ให้สมบูรณ์

๑. ส่วนนี้เรียกว่า.....ดากขลุ่ย.....๒. ส่วนนี้เรียกว่า.....รูปากนกแก้ว.....ส่วนนี้เรียกว่า.....รูบังคับเสียง.....

๔. ให้นักเรียนบอกวิธีนั่งบรรเลงขลุ่ยเพียงอออย่างถูกต้อง

.....นั่งพับเพียบ: เป็นท่านั่งที่นิยมใช้มากที่สุด ช่วยให้หลังตรง หายใจสะดวก และควบคุมลม.....นั่งขัดสมาธิ: ท่านั่งนี้ช่วยให้ผ่อนคลาย แต่ควบคุมลมเป่าได้ยากกว่าการนั่งพับเพียบ.....นั่งเก้าอี้: ควรเลือกเก้าอี้ที่มีพนักพิง ปรับระดับความสูงให้เหมาะสม เท้าทั้งสองข้างวางราบกับพื้น

๕. ขลุ่ยเพียงออเป็นเครื่องดนตรีที่นิยมใช้บรรเลงในวงดนตรีไทยใดบ้าง

.....ขลุ่ยเพียงออเป็นเครื่องดนตรีที่นิยมใช้บรรเลงในวงดนตรีไทยหลายประเภท เช่น วงเครื่องสาย มโหรี พิธีพาทย์ไม้ม้วน พิพาทย์ดึกดำบรรพ์.....

แบบประเมินใบงาน (สำหรับครูผู้สอน)

เรื่อง การปฏิบัติเครื่องดนตรีไทย (ขลุ่ยเพียงออ) ๑

คำชี้แจง : ให้ครูผู้สอนทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องคะแนนตามเกณฑ์การประเมิน

เลขที่	ชื่อ - สกุล	ความถูกต้อง				ความครบถ้วนของ การตอบคำถาม				การตกแต่งชิ้นงาน				รวม
		๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	
๑														
๒														
๓														
๔														
๕														

(ลงชื่อ).....ผู้ประเมิน

(.....)

...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

ดีมาก = ๔

ดี =

๓

พอใช้ = ๒

ปรับปรุง =

๑

เกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ

รายการประเมิน	คำอธิบายระดับคุณภาพ			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
ความถูกต้อง	ตอบถูกครบถ้วน ทั้งหมด ๑๕ ข้อ	ตอบถูก ครบถ้วน ทั้งหมด ๑๐ ข้อ ขึ้นไป	ตอบถูกต้องเพียง ๕ - ๙ ข้อ	ตอบถูกต้องน้อย กว่า ๕ ข้อ
ความครบถ้วน ของการตอบ คำถาม	ตอบคำถามในใบงาน ครบถ้วนทุกข้อ	ตอบคำถามใน ใบงานเพียง ๑๐ ข้อ	ตอบคำถามในใบ งานเพียง ๕-๙ ข้อ	ตอบคำถามในใบ งานเพียง ๔ ข้อ
การตกแต่ง ชิ้นงาน	ตกแต่งชิ้นงานได้ อย่างสวยงาม สร้างสรรค์เหมาะสม กับเนื้อหา	ตกแต่งชิ้นงาน ได้อย่างสวยงาม	ตกแต่งชิ้นงาน เพียงเล็กน้อย	ไม่ตกแต่งชิ้นงาน เลย

คะแนนตัดสินระดับคุณภาพ

คะแนน	คุณภาพ
๑๐ - ๑๒	ดีมาก
๗ - ๙	ดี
๔ - ๖	พอใช้
๑ - ๓	ควรปรับปรุง

แบบสังเกตการปฏิบัติทักษะการบรรเลงขลุ่ยเพียงออชั้นพื้นฐาน
นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ห้อง.....

คำชี้แจง ให้ครูประเมินนักเรียนและกรอกคะแนนลงในช่องว่างที่กำหนดให้

กลุ่มที่ / เลขที่	ท่าทางการบรรเลง (P) ๔ คะแนน	ระดับเสียง (P) ๓ คะแนน	พฤติกรรมในการฝึกฝน (A) ๓ คะแนน	คะแนนรวม ๑๐ คะแนน	ผลการประเมิน	
					ผ่าน	ไม่ผ่าน
๑						
๒						
๓						
๔						
๕						

เกณฑ์การประเมิน ผ่านเกณฑ์การประเมินที่ระดับคะแนน ๕ คะแนนขึ้นไป

เกณฑ์การวัดประเมินผล

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน				
	๔	๓	๒	๑	๐
๑. ทำทางการบรรเลง (P)	๑. นั่งพับเพียบหลังตรงไม่ก้มหน้า ๒. จับขลุ่ย (๔๕ องศา)และวางนิ้วถูกต้อง ๓. ไม่กางข้อศอกหรือแขนหนีบลำตัวจนเกินไป ๔. วางปากถูกตำแหน่ง	นักเรียนปฏิบัติทางการบรรเลงไม่ถูกต้อง ๑ รายการ	นักเรียนปฏิบัติทางการบรรเลงไม่ถูกต้อง ๒ รายการ	นักเรียนปฏิบัติทางการบรรเลงไม่ถูกต้อง ๓ รายการ	นักเรียนปฏิบัติทางการบรรเลงไม่ถูกต้องทั้ง ๔ รายการ
๒. ระดับเสียง (P)		๑. การใช้ลมตรงตามระดับเสียง ๒. ปิด-เปิดรูบังคับเสียงถูกต้องตรงตามระดับเสียง ๓. ระดับเสียงถูกต้องไม่ผิดเพี้ยน	การใช้ลมหรือการเปิด-ปิดรูบังคับเสียงถูกต้องตามระดับเสียงอย่างใดอย่างหนึ่ง	การใช้ลมและการเปิด-ปิดรูบังคับเสียงไม่ถูกต้องตามระดับเสียง	
๓. พฤติกรรมในการฝึกฝน (A)		นักเรียนตั้งใจมีสมาธิในการบรรเลงอย่างต่อเนื่องทั้งในการฝึกซ้อมและบรรเลงที่ละกลุ่ม	มีนักเรียนบางส่วนในกลุ่มทำกิจกรรมอื่นที่ไม่เกี่ยวข้องในระหว่างการฝึกซ้อม	มีนักเรียนส่วนใหญ่ในกลุ่มทำกิจกรรมอื่นที่ไม่เกี่ยวข้องในระหว่างการฝึกซ้อม	นักเรียนทั้งกลุ่มทำกิจกรรมอื่นที่ไม่เกี่ยวข้องในระหว่างการฝึกซ้อม

แบบประเมินตอบคำถามในชั้นเรียน

รายวิชา.....รหัสวิชา.....ชั้นมัธยมศึกษาปีที่.....

คำชี้แจง ให้ครูผู้สอนทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับคะแนนตามเกณฑ์การประเมิน

เลขที่	ชื่อ - สกุล	ความถูกต้องของเนื้อหา				ความคล่องแคล่วในการนำเสนอ				การแสดงท่าทาง น้ำเสียงประกอบการพูด				รวม
		๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	
๑														
๒														
๓														
๔														
๕														

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(.....)
...../...../.....

เกณฑ์การประเมิน

ประเด็นการประเมิน	ระดับคะแนน/ระดับคุณภาพ			
	ดีมาก (๔)	ดี (๓)	พอใช้ (๒)	ปรับปรุง (๑)
ความถูกต้องของเนื้อหา	ใช้คำศัพท์สื่อความหมายตรงกับเนื้อหาและไวยากรณ์ถูกต้องทุกประโยค	ใช้คำศัพท์สื่อความหมายตรงกับเนื้อหาและไวยากรณ์ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่	ใช้คำศัพท์สื่อความหมายตรงกับเนื้อหาและไวยากรณ์ถูกต้องเป็นบางส่วน	ใช้คำศัพท์สื่อความหมายตรงกับเนื้อหาและไวยากรณ์ไม่ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่
ความคล่องแคล่วว่องไวในการพูด	พูดต่อเนื่องไม่ติดขัดพูดชัดเจน ทำให้สื่อสารได้ดี	พูดติดขัดบ้างแต่ยังพอสื่อสารได้	พูดเป็นคำ ๆ และหยุดเป็นช่วง ๆ ทำให้สื่อสารได้ไม่ชัดเจน	พูดได้บางคำทำให้สื่อความหมายไม่ได้
การแสดงท่าทาง น้ำเสียงประกอบการพูด	แสดงท่าทางและพูดด้วยน้ำเสียงเหมาะสมกับสถานการณ์	พูดด้วยน้ำเสียงเหมาะสมสถานการณ์แต่ไม่มีท่าทางประกอบ	พูดเหมือนอ่านไม่เป็นธรรมชาติขาดความน่าสนใจ	พูดได้น้อยมาก

เกณฑ์การตัดสินระดับคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๑๐ - ๑๒	ดีมาก

๗ - ๙	ดี
๔ - ๖	พอใช้
๑ - ๓	ควรปรับปรุง

แบบประเมินการตอบคำถามในชั้นเรียน

รายวิชา.....รหัสวิชา.....ชั้นมัธยมศึกษาปีที่.....

คำชี้แจง ให้ครูผู้สอนทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับคะแนนตามเกณฑ์การประเมิน

เลขที่	ชื่อ - สกุล	ความถูกต้องของเนื้อหา				ความคล่องแคล่วในการนำเสนอ				การแสดงท่าท่าง น้ำเสียงประกอบ การพูด				รวม
		๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	
๑														
๒														
๓														
๔														
๕														

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(.....)
...../...../.....

เกณฑ์การประเมิน

ประเด็นการประเมิน	ระดับคะแนน/ระดับคุณภาพ			
	ดีมาก (๔)	ดี (๓)	พอใช้ (๒)	ปรับปรุง (๑)
ความถูกต้องของเนื้อหา	ใช้คำศัพท์สื่อความหมายตรงกับเนื้อหาและไวยากรณ์ถูกต้องทุกประโยค	ใช้คำศัพท์สื่อความหมายตรงกับเนื้อหาและไวยากรณ์ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่	ใช้คำศัพท์สื่อความหมายตรงกับเนื้อหาและไวยากรณ์ถูกต้องเป็นบางส่วน	ใช้คำศัพท์สื่อความหมายตรงกับเนื้อหาและไวยากรณ์ไม่ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่
ความคล่องแคล่วว่องไวในการตอบคำถาม	พูดต่อเนื่องไม่ติดขัด พูดชัดเจน ทำให้สื่อสารได้ดี	พูดติดขัดบ้างแต่ยังพอสื่อสารได้	พูดเป็นคำ ๆ และหยุดเป็นช่วง ๆ ทำให้สื่อสารได้ไม่ชัดเจน	พูดได้บางคำทำให้สื่อความหมายไม่ได้
การแสดงท่าทาง น้ำเสียง ประกอบการพูด	แสดงท่าทางและพูดด้วยน้ำเสียงเหมาะสมกับสถานการณ์	พูดด้วยน้ำเสียงเหมาะสม สถานการณ์แต่ไม่มีท่าทางประกอบ	พูดเหมือนอ่านไม่ เป็นธรรมชาติขาดความน่าสนใจ	พูดได้น้อยมาก

เกณฑ์การตัดสินระดับคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๑๐ - ๑๒	ดีมาก
๗ - ๙	ดี
๔ - ๖	พอใช้
๑ - ๓	ควรปรับปรุง

แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ข้อที่ ๓ มีวินัย

คำสั่ง ให้สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนตามพฤติกรรมที่กำหนด

คำชี้แจง สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนแล้วเติมเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับคะแนนให้ตรงกับความเป็นจริง

ชื่อ-นามสกุล.....เลขที่.....

รายวิชา.....รหัสวิชา.....ชั้นมัธยมศึกษาปีที่.....

ตัวชี้วัดที่ ๓.๑ ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคม

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคะแนน			
	ไม่ผ่าน (๐)	ผ่าน (๑)	ดี (๒)	ดีเยี่ยม (๓)
๓.๑.๑ ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคม ไม่ ละเมิดสิทธิของผู้อื่น				
๓.๑.๒ ตรงต่อเวลาในการ ปฏิบัติ กิจกรรมต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน และ รับผิดชอบในการทำงาน				

เกณฑ์การประเมิน

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคะแนน			
	ไม่ผ่าน (๐)	ผ่าน (๑)	ดี (๒)	ดีเยี่ยม (๓)
๓.๑.๑ ปฏิบัติตนตาม ข้อตกลงกฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับ ของครอบครัว โรงเรียน และ สังคม ไม่ละเมิด สิทธิของผู้อื่น ๓.๑.๒ ตรงต่อเวลาในการ ปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ชีวิตประจำวัน และรับผิดชอบใน การทำงาน	ไม่ปฏิบัติตนตาม ข้อตกลงกฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของ ครอบครัวและ โรงเรียน	ปฏิบัติตาม ข้อตกลงกฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของ ครอบครัวและ โรงเรียน ตรงต่อ เวลาในการ ปฏิบัติกิจกรรม ต่าง ๆ ใน ชีวิตประจำวัน	ปฏิบัติตาม ข้อตกลงกฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของ ครอบครัวและ โรงเรียน ตรงต่อ เวลาในการ ปฏิบัติกิจกรรม ต่าง ๆ ใน ชีวิตประจำวัน และรับผิดชอบ ในการทำงาน	ปฏิบัติตาม ข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของ ครอบครัว โรงเรียน และ สังคม ไม่ละเมิด สิทธิของผู้อื่น ตรงต่อเวลาใน การปฏิบัติ กิจกรรมต่าง ๆ ใน ชีวิตประจำวัน และรับผิดชอบ ในการทำงาน

แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ข้อที่ ๔ ใฝ่เรียนรู้

คำสั่ง ให้สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนตามพฤติกรรมที่กำหนด

คำชี้แจง สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนแล้วเติมเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับคะแนนให้ตรงกับความเป็นจริง

ชื่อ-นามสกุล.....เลขที่.....

รายวิชา.....รหัสวิชา.....ชั้นมัธยมศึกษาปีที่.....

ตัวชี้วัดที่ ๔.๒ แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ด้วยการเลือกใช้สื่ออย่างเหมาะสม บันทึกความรู้ วิเคราะห์ สรุปเป็นองค์ความรู้ และสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคะแนน			
	ไม่ผ่าน (๐)	ผ่าน (๑)	ดี (๒)	ดีเยี่ยม (๓)
๔.๒.๑ ศึกษาค้นคว้าหาความรู้จากหนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์ สื่อเทคโนโลยีต่าง ๆ แหล่งเรียนรู้ภายใน และภายนอกโรงเรียน และเลือกใช้สื่อได้อย่างเหมาะสม				
๔.๒.๒ บันทึกความรู้ วิเคราะห์ ตรวจสอบจากสิ่งที่เรียนรู้ สรุปเป็นองค์ความรู้				
๔.๒.๓ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้วยวิธีการต่าง ๆ และนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน				

เกณฑ์การประเมิน

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคะแนน			
	ไม่ผ่าน (๐)	ผ่าน (๑)	ดี (๒)	ดีเยี่ยม (๓)
๔.๒.๑ ศึกษา ค้นคว้าหา ความรู้จากหนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์ สื่อเทคโนโลยีต่าง ๆ แหล่งเรียนรู้ ภายในและ ภายนอกโรงเรียน และเลือกใช้สื่อ ได้อย่างเหมาะสม	ไม่ศึกษาค้นคว้า หาความรู้	ศึกษาค้นคว้าหา ความรู้จาก หนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์ สื่อ เทคโนโลยี แหล่งเรียนรู้ทั้ง ภายในและ ภายนอก โรงเรียน	ศึกษาค้นคว้าหา ความรู้จาก หนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์ สื่อ เทคโนโลยี แหล่งเรียนรู้ทั้ง ภายในและ ภายนอก โรงเรียน และ เลือกใช้สื่อได้	ศึกษาค้นคว้าหา ความรู้จาก หนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์ สื่อ เทคโนโลยีและ สารสนเทศ แหล่งเรียนรู้ทั้ง ภายในและ ภายนอก โรงเรียน
๔.๒.๒ บันทึกความรู้ วิเคราะห์ตรวจสอบ จากสิ่งที่เรียนรู้ สรุปเป็นองค์ ความรู้		เลือกใช้สื่อได้ อย่างเหมาะสม มีการบันทึก ความรู้	เลือกใช้สื่อได้ อย่างเหมาะสม มีการบันทึก ความรู้ วิเคราะห์ข้อมูล สรุปเป็นองค์ ความรู้	เลือกใช้สื่อได้ อย่างเหมาะสม มีการบันทึก ความรู้ วิเคราะห์ข้อมูล สรุปเป็นองค์ ความรู้
๔.๒.๓ แลกเปลี่ยน เรียนรู้ด้วยวิธีการ ต่าง ๆ และ นำไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน			แลกเปลี่ยน เรียนรู้กับผู้อื่นได้	ความรู้ แลกเปลี่ยน เรียนรู้ด้วย วิธีการที่ หลากหลายและ นำไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้

แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ข้อที่ ๖ มุ่งมั่นในการทำงาน

คำสั่ง ให้สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนตามพฤติกรรมที่กำหนด

คำชี้แจง สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนแล้วเติมเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับคะแนนให้ตรงกับความเป็นจริง

ชื่อ-นามสกุล..... เลขที่.....

รายวิชา..... รหัสวิชา..... ชั้นมัธยมศึกษาปีที่.....

ตัวชี้วัดที่ ๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคะแนน			
	ไม่ผ่าน (๐)	ผ่าน (๑)	ดี (๒)	ดีเยี่ยม (๓)
๖.๑.๑ เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย				
๖.๑.๒ ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้สำเร็จ				
๖.๑.๓ ปรับปรุงและพัฒนาการทำงานด้วยตนเอง				

เกณฑ์การประเมิน

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคะแนน			
	ไม่ผ่าน (๐)	ผ่าน (๑)	ดี (๒)	ดีเยี่ยม (๓)
๖.๑.๑ เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย	ไม่ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่การงาน	ตั้งใจและรับผิดชอบต่อการทำงาน	ตั้งใจและรับผิดชอบต่อการทำงาน	ตั้งใจและรับผิดชอบต่อการทำงาน
๖.๑.๒ ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้สำเร็จ		หน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ	หน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ มีการปรับปรุงและพัฒนาการทำงานให้ดีขึ้น	หน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ มีการปรับปรุงและพัฒนาการทำงานให้ดีขึ้นด้วยตนเอง
๖.๑.๓ ปรับปรุงและพัฒนาการทำงานด้วยตนเอง				

แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ข้อที่ ๗ รักความเป็นไทย

คำสั่ง ให้สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนตามพฤติกรรมที่กำหนด

คำชี้แจง สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนแล้วเติมเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับคะแนนให้ตรงกับความเป็นจริง

ชื่อ-นามสกุล..... เลขที่.....

รายวิชา..... รหัสวิชา..... ชั้นมัธยมศึกษาปีที่.....

ตัวชี้วัดที่ ๗.๒ เห็นคุณค่าและใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคะแนน			
	ไม่ผ่าน (๐)	ผ่าน (๑)	ดี (๒)	ดีเยี่ยม (๓)
๗.๒.๑ ใช้ภาษาไทยและเลขไทยในการสื่อสารได้อย่างถูกต้องเหมาะสม				
๗.๒.๒ ชักชวน แนะนำให้ผู้อื่นเห็นคุณค่าของการใช้ภาษาไทยที่ถูกต้อง				

เกณฑ์การประเมิน

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคะแนน			
	ไม่ผ่าน (๐)	ผ่าน (๑)	ดี (๒)	ดีเยี่ยม (๓)
๗.๒.๑ ใช้ภาษาไทยและเลขไทยในการสื่อสารได้อย่างถูกต้องเหมาะสม	ไม่สนใจใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้อง	ใช้ภาษาไทยเลขไทยในการสื่อสารได้ถูกต้องเหมาะสม	ใช้ภาษาไทยเลขไทยในการสื่อสารได้ถูกต้องเหมาะสม	ใช้ภาษาไทยเลขไทยในการสื่อสารได้ถูกต้องเหมาะสมแนะนำ
๗.๒.๒ ชักชวน แนะนำให้ผู้อื่นเห็นคุณค่าของการใช้ภาษาไทยที่ถูกต้อง	ชักชวน แนะนำให้ผู้อื่นเห็นคุณค่าของการใช้ภาษาไทยที่ถูกต้อง	ชักชวน แนะนำให้ผู้อื่นเห็นคุณค่าของการใช้ภาษาไทยที่ถูกต้อง	ชักชวน แนะนำให้ผู้อื่นเห็นคุณค่าของการใช้ภาษาไทยที่ถูกต้อง	ชักชวน แนะนำให้ผู้อื่นเห็นคุณค่าของการใช้ภาษาไทยที่ถูกต้อง

แบบประเมินสมรรถนะสำคัญ ด้านความสามารถในการสื่อสาร

คำสั่ง ให้สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนตามพฤติกรรมที่กำหนด

คำชี้แจง สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนแล้วเติมเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับคะแนนให้ตรงกับความเป็นจริง

ชื่อ-นามสกุล.....เลขที่.....

รายวิชา.....รหัสวิชา.....ชั้นมัธยมศึกษาปีที่.....

ตัวชี้วัดที่ ๑ ใช้ภาษาถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจ ความคิด ความรู้สึกและทัศนะของตนเองด้วยการพูด และการเขียน

พฤติกรรมบ่งชี้ เขียนถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจจากสารที่อ่าน ฟัง หรือดูด้วยภาษาของตนเองได้

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคะแนน			
	ดีเยี่ยม (๓)	ดี (๒)	พอใช้ (๑)	ปรับปรุง (๐)
เขียนถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจจากสารที่อ่าน ฟัง หรือดูด้วยภาษาของตนเองได้				

เกณฑ์การประเมิน

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคะแนน			
	ดีเยี่ยม (๓)	ดี (๒)	พอใช้ (๑)	ปรับปรุง (๐)
เขียนถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจจากสารที่อ่าน ฟัง หรือดูด้วยภาษาของตนเองได้	เขียนถ่ายทอดความรู้ความเข้าใจจากสารที่อ่าน ฟัง ดูด้วยภาษาของตนเองได้ ใจความครอบคลุม ครบถ้วนและถูกต้องตามหลักการใช้ภาษา	เขียนถ่ายทอดความรู้ความเข้าใจจากสารที่อ่าน ฟัง ดูด้วยภาษาของตนเองได้ ใจความสำคัญเป็นส่วนใหญ่ แต่ไม่ครบถ้วน สมบูรณ์ และมีข้อบกพร่องในการใช้ภาษาวรรคตอนและการเขียนคำ	เขียนถ่ายทอดความรู้ความเข้าใจจากสารที่อ่าน ฟัง ดูด้วยภาษาของตนเองได้ ใจความสำคัญเป็นบางส่วนและมีข้อบกพร่องในการใช้ภาษา วรรคตอน และการเขียนคำ ตั้งแต่ ๓ แห่ง แต่ไม่เกิน ๕ แห่ง	เขียนถ่ายทอดความรู้ความเข้าใจจากสารที่อ่าน ฟังหรือดูตามแบบ

แบบประเมินสมรรถนะสำคัญ ด้านความสามารถในการคิด

คำสั่ง ให้สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนตามพฤติกรรมที่กำหนด

คำชี้แจง สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนแล้วเติมเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับคะแนนให้ตรงกับความเป็นจริง

ชื่อ-นามสกุล.....เลขที่.....

รายวิชา.....รหัสวิชา.....ชั้นมัธยมศึกษาปีที่.....

ตัวชี้วัดที่ ๑ คิดพื้นฐาน (การคิดวิเคราะห์)

พฤติกรรมบ่งชี้ สามารถระบุหลักการสำคัญ แนวคิดหรือความรู้ที่ปรากฏในข้อมูลที่พบเห็นในบริบทของการดำเนินชีวิตประจำวัน

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคะแนน			
	ดีเยี่ยม (๓)	ดี (๒)	พอใช้ (๑)	ปรับปรุง (๐)
สามารถระบุหลักการสำคัญ แนวคิดหรือความรู้ที่ปรากฏในข้อมูลที่พบเห็นในบริบทของการดำเนินชีวิตประจำวัน				

เกณฑ์การประเมิน

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคะแนน			
	ดีเยี่ยม (๓)	ดี (๒)	พอใช้ (๑)	ปรับปรุง (๐)
สามารถระบุหลักการสำคัญ แนวคิดหรือความรู้ที่ปรากฏในข้อมูลที่พบเห็นในบริบทของการดำเนินชีวิตประจำวัน	ระบุหลักการสำคัญ แนวคิดหรือความรู้ที่ปรากฏในข้อมูลต่าง ๆ ที่พบเห็นในบริบทของการดำเนินชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้องและครบถ้วน	ระบุหลักการสำคัญ แนวคิดหรือความรู้ที่ปรากฏในข้อมูลต่าง ๆ ที่พบเห็นในบริบทของการดำเนินชีวิตประจำวันได้ถูกต้องแต่ไม่ครบถ้วน	ระบุหลักการสำคัญ แนวคิดหรือความรู้ที่ปรากฏในข้อมูลต่าง ๆ ที่พบเห็นในบริบทของการดำเนินชีวิตประจำวันได้ถูกต้องเป็นบางส่วนและไม่ครบถ้วน	หลักการสำคัญ แนวคิด หรือความรู้ที่ปรากฏในข้อมูลต่าง ๆ ที่พบเห็นในบริบทของการดำเนินชีวิตประจำวันไม่ถูกต้อง

แบบประเมินสมรรถนะสำคัญ ด้านความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

คำสั่ง ให้สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนตามพฤติกรรมที่กำหนด

คำชี้แจง สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนแล้วเติมเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับคะแนนให้ตรงกับความเป็นจริง

ชื่อ-นามสกุล.....เลขที่.....

รายวิชา.....รหัสวิชา.....ชั้นมัธยมศึกษาปีที่.....

ตัวชี้วัดที่ ๓ ทำงานและอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

พฤติกรรมบ่งชี้ ปฏิบัติงาน ในส่วนรวมอย่างมีความสุข

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคะแนน			
	ดีเยี่ยม (๓)	ดี (๒)	พอใช้ (๑)	ปรับปรุง (๐)
ปฏิบัติงาน ในส่วนรวม อย่างมีความสุข				

เกณฑ์การประเมิน

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคะแนน			
	ดีเยี่ยม (๓)	ดี (๒)	พอใช้ (๑)	ปรับปรุง (๐)
ปฏิบัติงาน ในส่วนรวมอย่างมี ความสุข	พึงพอใจเข้าร่วม กิจกรรมอย่าง กว้างขวางในฐานะ ผู้นำหรือผู้ตาม	เข้าร่วมกิจกรรม ส่วนรวมได้เป็น อันหนึ่งอัน เดียวกัน	มีความกังวลอยู่ บ้างเมื่อต้อง ปฏิบัติงานกับ ผู้อื่น	แยกตนเองจาก การปฏิบัติงาน ร่วมกับผู้อื่นมา ทำงานแต่ผู้ เดียว

บันทึกหลังการสอน

๑. ผลการสอน

.....

.....

.....

.....

๒. การแก้ไข/พัฒนา

.....

.....

.....

.....

๓. ผลการแก้ไข/พัฒนา

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ครูผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

๔. ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(.....)